

Innhold

Grunnleggende Læring i et Stimulerende Miljø i barnehagen?	11
Innholdet i de enkelte kapitlene	12
Litteratur	15
Kapittel 1 Barnehagen, et kraftsenter for læring.	17
<i>Sonja Kibsgaard</i>	
God læring.	17
Barnet skal vises vei til undring	19
Hva er et barn?	21
Lek for livet!	22
«De har jo gjort alt før de kommer i skolen!»	23
Å berede grunnen.	24
Litteratur	24
Kapittel 2 Den filosofiske praksis i møte med barn – rom for undring, dialog og ettertanke	26
<i>Hilde Merete Amundsen</i>	
Ansats	26
Barns undring – livet er et fortolkende prosjekt	28
Dialog og læring.	31
Den filosofiske samtalen.	32
Avslutning	33
Litteratur	34

Kapittel 3 Hjelp! – vi blir kalehudret!	36
<i>Anne Marit Valle og Ann Karin Orset</i>	
Lek og læring	38
Undring	39
Tallsprell	41
Rom og posisjon	41
Lekende igangsetter	43
Litteratur	44
Kapittel 4 Snakk om begrep!	46
<i>Sonja Kibsgaard</i>	
Språk	47
Fonetisk bevissthet	48
Morsmålet er viktig for alle	49
Språk i bruk	50
Barns medvirkning og lek	51
Å knekke lesekoden	52
Ord og begreper	54
Klessnorfortelling	57
God læring i et godt språkmiljø	59
Litteratur	60
Kapittel 5 Allan, Angelika og Albert Åberg = sant!	62
<i>Margareth Sandvik og Marit Spurkland</i>	
«Lær meg norsk før skolestart!»	62
Hva lærer barnet av å delta i bokstunder?	67
Å velge bøker	68
«Språkpermen» – målrettet arbeid med kartlegging	70
Litteratur	73
Kapittel 6 Språkoobservasjoner og språkaktiviteter i barnehagen	74
<i>Else Johansen Lyngseth</i>	
Innledning	74
Refleksjoner om bruk av språktester og observasjoner	74
Språkferdigheter i barnehagealder som indikasjon på senere leseferdigheter	76
Språkaktiviteter	80
Avslutning	83
Litteratur	83

Kapittel 7 Hele kroppen trengs for å lære.	85
<i>Anne Berg</i>	
Hva er motorikk?	86
Sansenes betydning for grunnleggende lese-, skrive- og matematikkinnlæring	87
Høyre- eller venstrehendt?	92
Oppsummering	94
Litteratur	94
Kapittel 8 Språk + musikk = sprusikk ☺	96
<i>Elin Angelo Aalberg og Marit Semundseth</i>	
Fellestrekk mellom språk og musikk.	97
Teoretisk perspektiv på læring	98
En praktisk sprusikk-samling	99
Branntekst	103
Brannkomposisjon	105
Avslutning	107
Litteratur	108
Kapittel 9 Musikk og grunnleggende læring i et stimulerende miljø i barnehagen.	110
<i>Morten Sæther</i>	
Innledning	110
Uformelle og formelle lærings situasjoner	112
Barnet lærer med hele seg.	113
Pedagogens rolle i uformelle lærings situasjoner.	114
Samlingsstund med musikk	116
Musikk og sosial kompetanse	119
Musikalsk kommunikasjon som basiskompetanse	121
Musikk og talespråk	121
Å lage sanger med barna i barnehagen	125
Musikk og fortelling.	125
Oppsummering	126
Litteratur	126
Kapittel 10 «Ti er ikke ti, men fem».	128
<i>Elin Reikerås og Janne Fauskanger</i>	
Tall og telling i rammeplanen.	129
Hvorfor tall og telling i barnehagen?	129
Barns tallbegreps puslespill	130

Brikker som delvis er der, og brikker som mangler	133
Å lære av de andre	136
Å vite om puslespillbrikkene og deres rolle for barnet	138
Pedagogens utfordringer når barn skal støttes på veien mot å utvikle et rikt tallbegrep	138
Litteratur	142
Kapittel 11 Digital kompetanse i barnehagen	144
<i>Dagrun Kibsgaard Sjøhelle</i>	
Innledning	144
Rammeplan for barnehagen – et helhetlig læringssyn	147
Førskolelærernes IKT-kompetanse	148
Holdninger til barns bruk av IKT	149
Språkstimulering med kamera og bildebehandlingsprogram	150
Æ taste bokstava, æ!	153
Begrepstrening	155
Dataspill i barnehagen	156
Digitale ressurser for småbarn	157
Sluttord	157
Litteratur	159
Kapittel 12 Bilde + tekst = språklig vekst	161
<i>Mari Ann Letnes og Henriette Jøger</i>	
Digital kompetanse i barnehagen	161
Bilde skaper tekst, tekst skaper bilde	163
Tekst skaper bilde, bilde skaper tekst	166
Barnehageprosjektet «Bilde skaper tekst, tekst skaper bilde»	168
Pedagogiske konsekvenser og utfordringer	173
Litteratur	175
Kapittel 13 GLSM = God Læring i et Språkstimulerende Miljø	176
<i>Marit Semundseth</i>	
Innledning	176
Litteratur	184
Kapittel 14 Litteratur og fortelling	187
<i>Sonja Kibsgaard</i>	
Boka i barnehagen	188
Å skape gode bilder i barnets fantasi	190
Den gode stemningen	192

Møte med litteratur i tidlig barnehagealder	193
Valg av bøker	194
Når barn lager egne fortellinger	195
Eksempler på hvordan en kan stimulere til fortelling i barnehagen . .	198
Dialog med en drage	199
Avslutning	201
Litteratur	201